

עלון מקרון לגנות

ינואר 2012

שבת תשע"ב

גליון מס' 2

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
האגף לחינוך קדם יסודי

ט"ו בשבת בגן

ט"ו בשבת, ראש השנה לאילנות, מזמן לנו יום של חג לציון ולהעמקת הקשר עם הטבע ועם הסביבה הטבעית. החג, הנחוג באמצעות אירועים ופעילויות בעלי צביון לא שגרתני, נתפס בארץ בשנים האחרונות כחג שמירת הטבע. זוהי הזדמנות להסתכל סביב, ליהנות ממגוון בעלי החיים והצמחים שבארצנו, ולזכור, שחשוב לשמור עליהם ועל הסביבה, כדי שגם הדורות הבאים יוכלו ליהנות מהם.

בגן-הילדים העיסוק בטבע הוא עניין של שגרה במשך השנה כולה (ולא רק סביב החג), ומתבטא בפעילויות שונות, כגון: התייחסות לצמחייה בחצר הגן, מעקב אחר העצים בסביבת הגן (בגן הציבורי הסמוך או מחוץ ליישוב) ומעקב אחר תופעות טבע. הפעילויות האלה נערכות תוך התבוננות ושימת דגש על השינויים החלים בטבע במהלך העונות.

הקשר הרגשי של התלמיד לסביבתו, אהבת הטבע, האכפתיות והרצון של הילד להגן ולשמור על הסביבה, יתפתחו מתוך המגע המתמשך ותחושת הנוחות וההיכרות שתתרומונה הפעילויות שהוזכרו.

בברכת צמיחה ופריחה,
סימה חדד מה-יפית
מנהלת האגף לחינוך קדם-יסודי

ט"ו בשבט

ט"ו בשבט במקורות צוין כראש השנה לאילנות, אחד מארבעת ראשי השנה המוגדרים בהלכה.

את משמעותו כחג הנטיעות הוא קיבל לפני כ-120 שנה, עם ראשית ההתיישבות הציונית בארץ ישראל. בט"ו בשבט בשנת תר"ן (1890) יצא המורה והסופר זאב יעבץ עם תלמידיו מבית-הספר בזכרון יעקב לנטיעה חגיגית, והעניק לחג אופי חדש, אשר נועד לדבריו "למען חַבֵּב את הנטעים, נְטְעֵי הארץ אשר נטע ה' לאבותינו לְשִׁבּוֹעַ מְטוֹבִים ולהתענג מיופיהם". היוזמה של יעבץ הונהגה גם במושבות עבריות נוספות, ובשנת 1908 הכריזה הסתדרות המורים על ט"ו בשבט כחג הנטיעות. מאוחר יותר אימצה גם הקרן הקיימת לישראל את המועד הזה.

בתחילת המאה ה-21 החלו לציין את ט"ו בשבט גם כמועד המתייחס לאקולוגיה, ועוסקים בו בלימוד בעיות באקולוגיה ובפעילויות למען כדור הארץ.

- המידע וחלק מהפעילויות בעלון זה נלקחו מתוך תקליטור מולטימדיה 'כל שנה מחדש'.
- בשיתוף עם [ערוץ הופ!](#) נוספו סרטונים ופעילויות.
- שירים עם פעילויות מתוך המדריכים: '[זמר לך לגיל הרך](#)', ו'[זמר לך לגיל הרך – חגים](#)'.
- קישורים לאתרי אינטרנט.

נשמח לשמוע את תגובתך על העלון [בפורום הגננות שבאתר האגף לחינוך קדם-יסודי](#), כדי לדעת אם נעזרת והשתמשת בחומר שפרסמנו, ולאילו נושאים היית מבקשת שנתייחס בעלונים הבאים.

ענת סקילי

מדריכה ארצית בנושא מורשת וערכים

צוות המשתתפים

- ריכוז צילום והפקה: ענת סקילי
- עיצוב: עדי לוסטיגר
- עריכה לשונית: יעל לביא-בליווייס

תודות:

- למדריכות מטה האגף לחינוך קדם יסודי: יהודית פינקיאל, איריס עץ הדר וברברה אנדרס על הוספת פעילויות,
- סימה תולציס וליאת בלייר מערוץ הופ! על הסרטונים, והפעילויות מערוץ הופ!

החג בגן

חג לטבע

ראש השנה לאילנות

מסרים והקשרים

עת לטעת

סיפורו של ט"ו בשבט

מזוויות חדשות

בשבה אילנות ארץ ישראל

מה אברך

שומרים על סביבה ירוקה

חודש שבט בטבע

חג לכנסת

ילמלם יונת סקרני

ילמלם יונת סקרני

